

Isparta Otizm Kongresi
Şubat - 2021

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞUNDA ALTERNATİF VE DESTEKLEYİCİ İLETİŞİM SİSTEMLERİ (ADİS)

Araştırma Görevlisi Aslı Avcıl

Biruni Üniversitesi

BİRÜNİ
ÜNİVERSİTESİ
"Bilimin Geleceği"

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU

- Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB), temelde iletişimde kısıtlılık ve tekrarlayıcı davranışlarla kendini gösteren bir nöroçeşitlilik durumudur (1, 2).
- OSB olan bireyler; Başkalarının duygularını ve kendi duygularını anlama ve aktarmada, Sohbet başlatmada ve/veya sürdürmede, Yüz ifadeleri, ses tonu, vücut dili gibi sözel olmayan iletişimi anlama ve kullanmada zorluk yaşamaktadırlar (2).

DİL ve İLETİŞİM

- OSB olan bireyler, dilin farklı bileşenlerinde (ses bilgisi, sözdizimi, anlam bilgisi, kullanım bilgisi) farklı özellikler göstererek dil gelişiminde heterojen bir yapı oluşturmaktadırlar.
- OSB olan bireylerin dili işlevsel olarak kullanamamaları; sosyal iletişim, bilişsel ve sosyal uyum becerilerini etkilemektedir.
- Dolayısıyla OSB olan bireylerin erken çocukluk dönemi itibariyle işlevsel iletişim becerilerinin gelişimi mutlaka desteklenmelidir (3).

- Konuşarak iletişim kurmakta zorlanan veya konuşarak iletişim kuramayan bireylerin iletişim kurmalarını destekleyen sistemlere “Alternatif ve Destekleyici İletişim Sistemleri (ADİS)” denilmektedir (4).

Neden ADİS?

- OSB olan bireylerin yaygınlığının artması, işlevsel iletişimin OSB'nin tanı kriterlerinin temelinde olması ve ADİS üzerine yapılan çalışmaların iletişim becerilerine dair olumlu sonuçlar ortaya koyması “neden ADİS” sorusunun cevapları olarak sıralanabilmektedir (5).

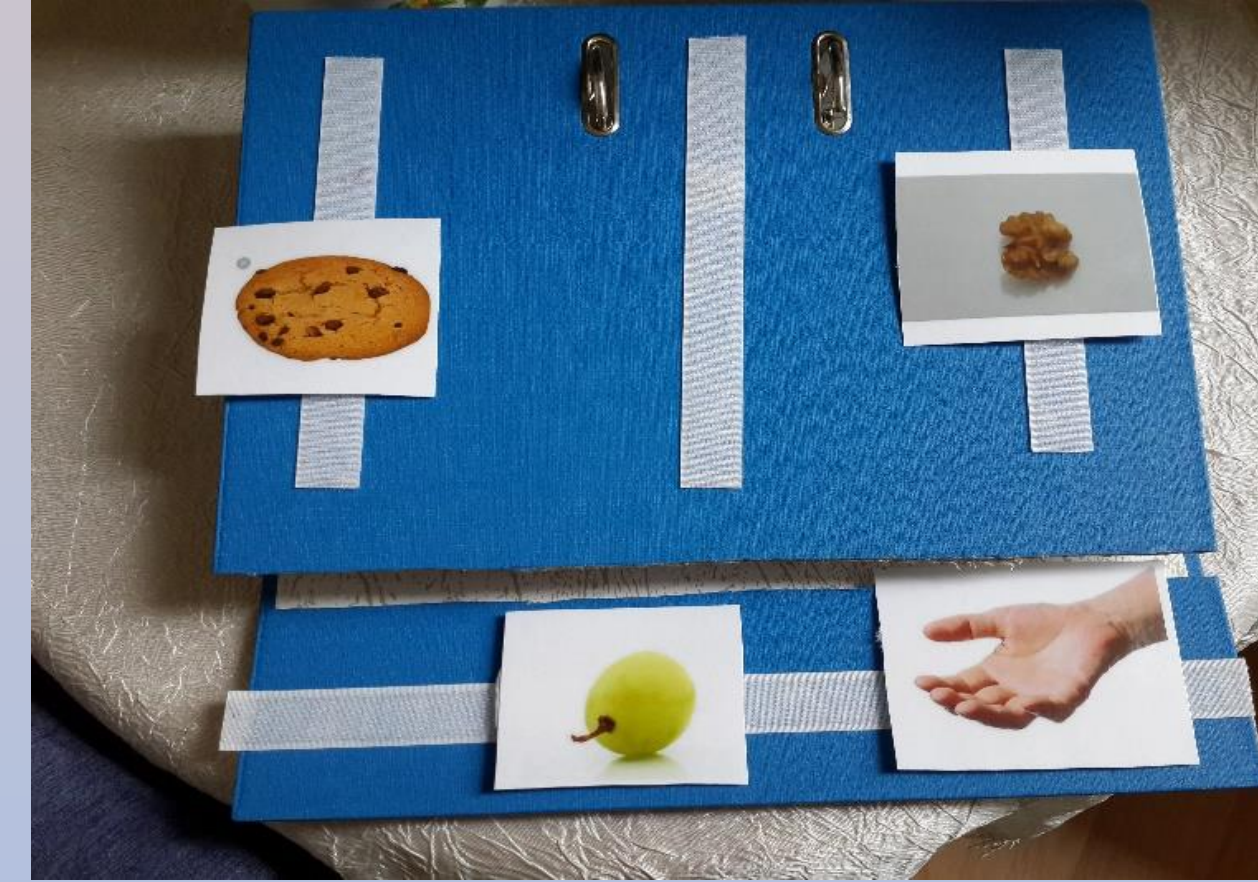
ADİS

Etkili Alternatif ve Destekleyici İletişim Sistemini Bulmak

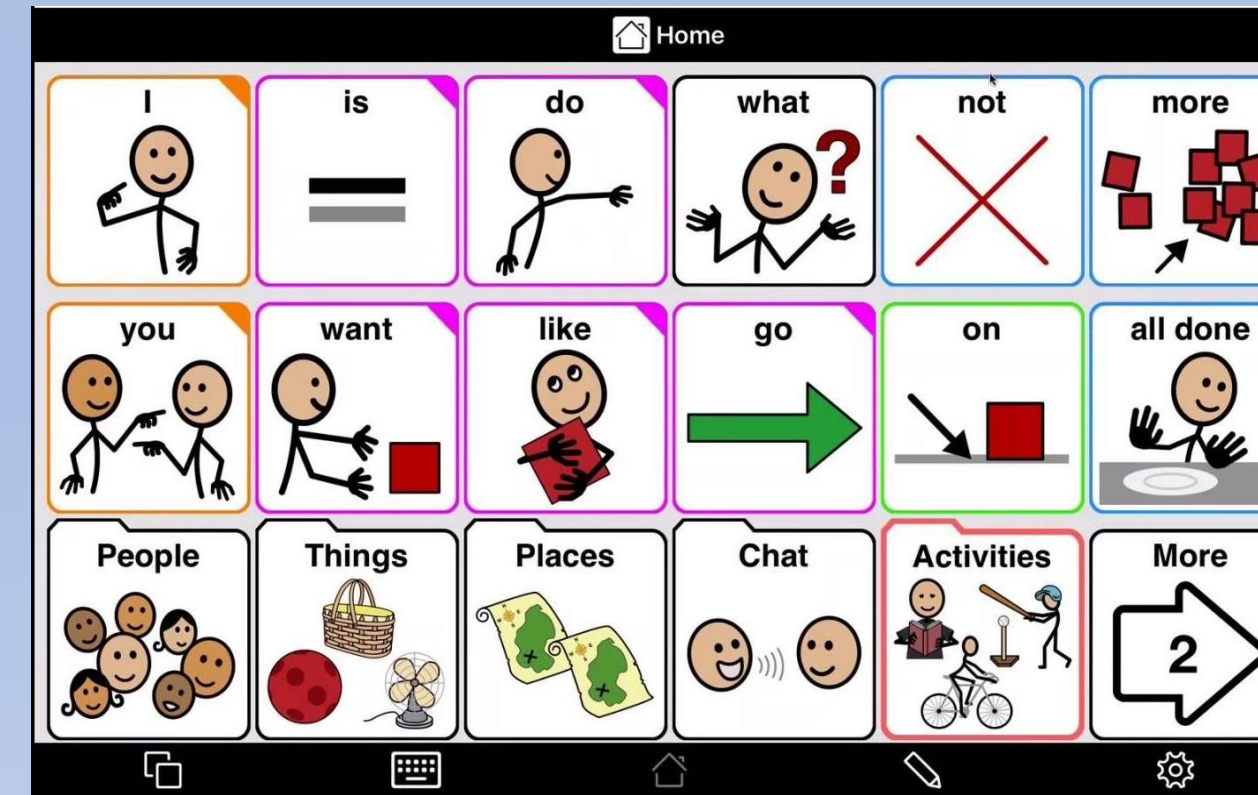
- İşaret dili

- PECS

- Konuşma Üreten Cihazlar

Kaynakça

1. Dekker M. Autistic Community and the Neurodiversity Movement. Portsmouth, UK: Palgrave Macmillan, 2020.
2. American Psychiatric Association. Diagnostic and statistical manual of mental disorders, 2013; (5th ed.). Arlington, VA: American Psychiatric Publishing
3. Tekin-İftar E. Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Çocukların Eğitimi. Ankara: Vize, 2019.
4. Logan K, Iacono T, Trembath D. A systematic review of research into aided AAC to increase social-communication functions in children with autism spectrum disorder. *Augmentative and Alternative Communication*, 2016; 33(1): 1-14.
5. Sennot S. Autism, AAC, Proloquo2Go. *Perspectives on Augmentative and Alternative Communication*, 2009; 18(4): 137-145.